

M.A. PART-I EXAMINATION, 2020 (DDE)

SUBJECT: SANSKRIT

PAPER: II

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks. Candidates are required to give the answers in their own words as far as practicable.

FIRST HALF**MARKS: 20**

1. अत्र द्वितयस्य उद्भरं देयम्। 10×2=20
- (a) अथर्ववेदस्य सारवज्जुनि समासेन समीक्ष्यन्ताम्।
 (b) ऐतिहासिकसाहित्यमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धो विरच्यताम्।
 (c) रमण्यासानां भेदो प्रदर्श्य मुख्य-रमण्यासानां परिचयः नातिवैशद्येन प्रदीयताम्।
 (d) तत्र द्वयस्य टीका कार्या—
 i) सामवेदः
 ii) कण्ववेदाङ्गः
 iii) उपपुराणानि
 iv) महम्मद हानिफ खान शास्त्री

SECOND HALF**MARKS: 20**

अधोलिखितेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम्।

1. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं व्याख्यायताम्। 5×2=10
- (a) हलन्तम्।
 (b) तुल्यास्यप्रयत्नं सर्वर्णम्।
 (c) आद्यन्तो टकितौ।
 (d) ईको यणचि।
2. अधोलिखितेषु द्वयोः दीप्तिवचनयोः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। 5×2=10
- (a) प्रत्याहारेष्वितां न ग्रहणम्, 'अनुनासिक' इत्यादि निर्देशां।
 (b) तेन विश्वपाभिरित्यत्र 'हो ङः' इति ङङ् न भवति।
 (c) असिद्धं बहिरङ्मन्तरङ्गे।
 (d) एजादयोः किम्? उपेतः।
3. अधोलिखितेषु द्वयोः समूहं साधनरीतिः प्रदर्शयताम्। 5×2=10
- (a) उपेन्द्रः
 (b) उपैति
 (c) मुरारिः
 (d) प्रार्णम्
4. अधोलिखितेषु एकस्य उद्भरं प्रदेयम्। 10×1=10
- (a) महाभाष्यमवलम्ब्य एकः प्रबन्धो लेख्यः।
 (b) अपाणिनीयव्याकरणप्रस्थाने मुक्त्वबोधव्याकरणस्य वैशिष्ट्यानि लिख्यन्ताम्।
 (c) टीका प्रदेया—
 काशिका, सारस्वतव्याकरणम्।